

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.V.30.025/2025/5.

A felperes: Felperes1

(cím2)

A felperes képviselője: dr. Kocsis Ferenc ügyvéd

(cím3)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője: dr. Márton Bernadett ügyvéd

(cím1)

A per tárgya: Kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék, 60.M.70.092/2024/14.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 15.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a „NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számla” megnevezésű 10032000-01070044-09060018 számú költségvetési számlára 392.329 (háromszázkilencvenkettőezer-háromszázhuszonkilenc) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy az államnak járó elsőfokú eljárási és fellebbezési illetéket az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül kell megfizetni.

Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot, valamint az alperes adószámát is.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes házastársa, Személy1 munkavállaló 2017. február 20. napjától állt határozatlan időre létesített munkaviszonyban az alperessel, betonelemgyártó munkakörben. A munkavégzés helye a cím5 szám alatti telephely volt. A munkavállaló 2024. február 24-én reggel a lakásáról a munkavégzés helyére közlekedett a tulajdonában levő személygépjárművel, melynek során 6 óra 25 perc körüli időben rosszul lett és az útmenti fának csapódott. A munkavállalót mentővel a Kórház1ba szállították, ahol sérülései következtében 2024. március 5. napján elhunyt.

[2] Az alperesnél működő társadalombiztosítási kifizetőhely a 2024. március 7. napján kelt határozatával a munkavállaló balesetét üzemi – úti balesetnek ismerte el.

[3] A felperes, mint az elhunyt munkavállaló házastársa megváltoztatott keresetében kötelezni kérte az alperest, hogy 2024. március 6-ától 2025. február 28. napjáig fizessen meg havonta minden hónap 10. napjáig előre esedékesen 57.781 forint járadékot, 2025. március 1. napjától 2031. október 31. napjáig havonta minden hónap 10. napjáig előre esedékesen 266.186 forint járadékot, 2031. november 1. napjától 2034. március 14. napjáig havonta minden hónap 10. napjáig előre esedékesen 370.391 forint járadékot azzal, hogy a járadék összege minden év január 1. napjától automatikusan, a KSH által közölt átlagos fogyasztói árindex mértékével növekszik. A felperes kötelezni kérte továbbá az alperest 459.422 forint temetési költség, valamint perköltség megfizetésére is.

[4] A felperes kereseti kérelmét arra alapította, hogy néhai házastársa a halálos kimenetelű balesetet munkába menet, önhibáján kívül szenvedte el. Felperes a férjét vesztette el, a kiskorú gyermekek pedig az édesapjukat. A munkavállaló munkabéréből származó jövedelmétől felperes és gyermekei elestek. A törvényes örökös felperes gondoskodott az elhunyt illő eltemetéséről.

[5] Az alperes írásbeli ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Az alperes előadta, hogy munkavállalója az időszakos foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálatokon részt vett, az utolsó vizsgálaton is alkalmas minősítést kapott. Az alperes nem vitatta a baleset tényét, de hivatkozott arra, hogy a munkavállaló saját tulajdonát képező járművét vezette a baleset idején, amivel egyedül közlekedett. A munkavállaló munkába járását nem az alperes szervezte, és nem az alperes által rendelkezésre bocsájtott személygépkocsiban utazott. A munkáltató a munkavállaló hozzátartozójával szemben abban az esetben tartozik kártérítési felelősséggel, ha a kártérítési felelőssége a munkavállalóval szemben is fennáll. Az alperes álláspontja szerint a kár nem a munkaviszonnyal összefüggésben keletkezett, ezért a hozzátartozók járulékos jellegű kárigénye megalapozatlan. Az üzemi balesetet elismerő határozat nem keverendő össze a munkabaleseti jegyzőkönyvvel. A kialakult bírói gyakorlat szerint a munkába járás során bekövetkező úgynevezett úti balesetek miatt keletkezett károkért való felelősséget csak akkor állapítja meg a bíróság a munkáltató terhére, ha a baleset a munkáltató által üzemeltetett járművel, vagy a munkáltató által kijelölt közlekedési eszközzel következik be.

[6] Az alperes arra is hivatkozott, hogy felperes kereseti kérelmét csak a saját nevében terjesztette elő, kiskorú gyermekei nem állnak perben.

[7] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 600.000 forint perköltséget. Kötelezte továbbá a felperest, hogy fizessen meg 69.200 forint eljárási illetéket. Az elsőfokú bíróság eljárása során a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt. 166. § (1)-(2) bekezdésében, a 167. § (1)-(2) bekezdésében, továbbá az 1997. évi LXXXIII. tv. (a továbbiakban: Ebtv.) 52. § (1) bekezdésében írtakra volt figyelemmel, és utalt a Kúria 1/2018. KMK véleményében írtakra is.

[8] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az elhunyt munkavállaló hozzátartozójaként a felperes a munkavállaló balesetével összefüggésben érvényesíthet-e kártérítési igényt az alperessel szemben.

[9] Az alperesnél működő társadalombiztosítási kifizetőhely a munkavállaló balesetét üzemi (úti balesetnek) ismerte el. Meg kell különböztetni az egészségbiztosítási szabályok alapján fennálló üzemi balesetért fennálló felelősséget, és a munkáltatónak a munkavállalóval szemben fennálló kártérítési felelősségét. Az egészségbiztosítási szabályok a munkába menet úti balesetként elszenvedett balesetet kifejezett rendelkezés folytán minősítik üzemi balesetnek, míg az úti balesetért fennálló munkáltatói kártérítési felelősségnek az Mt.-n alapuló szigorú feltételei vannak. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a néhai munkavállalót munkába menet érte a baleset, amikor munkaköri feladatainak megkezdése érdekében közlekedett. A balesetet a munkavállaló saját gépkocsijával és nem a munkáltató által szervezett utazás során szenvedte el.

[10] Az elsőfokú bíróság az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja alapján azt is vizsgálta, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta-e, amellyel a munkáltatónak nem kellett számolnia, és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa.

[11] Az elsőfokú bíróság a munkáltató ellenőrzési körén belül és az ellenőrzési körén kívüli körülmények vizsgálata során a Kúria 1/2018. KMK vélemény indokolásának II.1.2. pontjára volt figyelemmel. Megállapította, hogy a „nem kellett számolnia” feltétel alkalmazásakor a bíróság arról dönt, hogy a munkáltató milyen gondosságot tanúsított, a jogainak gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése során.

[12] Az előreláthatóság hiányának vizsgálatakor – amikor a munkáltatónak a károkozó körülménnyel nem kellett számolnia – értékelni kell, hogy hétköznapi értelemben, észszerűen az érintett munkáltató minden rendelkezésre álló eszköz használatával el tudta-e kerülni az ok keletkezését, az kiküszöbölhető volt-e és tőle az adott helyzetben mi volt elvárható. Az 1/2018. KMK vélemény indokolásának II.3. pontjára figyelemmel megállapítható, hogy a munkahelyen, telephelyen kívüli közúti közlekedés nyilvánvalóan olyan körülmény, amelynél a munkáltatónak észszerűen és reálisan nem kell számolnia a baleset bekövetkeztével, a munkáltató nincs abban a helyzetben, hogy a közúti közlekedés során fellépő veszélyeket a rendelkezésre álló eszközeivel elkerülje, vagy az azokból eredő kárt elhárítsa.

[13] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesnek a munkavállalóval szemben a közúti közlekedés során, munkába menet bekövetkezett balesetért kártérítési felelőssége a perbeli esetben nem állt fenn, abból fakadó járulékos jellegű felelősség a munkavállaló hozzátartozójával szemben sem terheli.

[14] Mivel az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem jogalapját nem találta megalapozottnak, ezért a kereset összezszerűségét nem vizsgálta, és erre vonatkozóan mellőzte a felperes részletes, személyes meghallgatását.

[15] Az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte a perrel felmerült költségek megfizetésére, és rendelkezett az illetékekről szóló 1990. évi XCIII.tv. (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdés, valamint a 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján az illeték megfizetéséről.

[16] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását azzal, hogy a kereset szerint kérte kötelezni az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül fizessen meg felperes részére 2024. március 6-ától 2025. február 28. napjáig havonta minden hónap 10. napjáig előre esedékesen 57.781 forint járadékot, 2025. március 1. napjától 2031. október 31. napjáig havonta minden hónap 10. napjáig előre esedékesen 266.186 forint járadékot, 2031. november 1. napjától 2034. március 14. napjáig havonta minden hónap 10. napjáig előre esedékesen 370.391 forint összegű járadékot. Kötelezni kérte továbbá az alperest összesen 459.422 forint temetési költség, valamint a jogi képviselő munkadíjából álló bruttó 502.400 forint elsőfokú és bruttó 142.240 forint másodfokú perköltség megfizetésére is.

[17] A felperes fellebbezésében a keresetében kifejtett jogi érvelését és tényállításait is változtatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének jogértelmezése (különösen a Kúria 1/2018. KMK véleménye tekintetében) és jogalkalmazása téves alapokon

nyugszik. Az elsőfokú bíróság tévesen fogadta el az alperes Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjára történő hivatkozását, a munkáltató mentesülését a perben érvényesített kártérítési felelősség alól arra tekintettel, hogy a munkavállaló balesetét ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel a munkáltatónak nem kellett számolnia, és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa.

[18] A felperes hivatkozott a Kúria 1/2018. KMK véleményére, mely szerint „a munkáltató ellenőrzési körén kívül esik mindazon körülmény, amelyre a munkáltatónak nincs semmilyen ráhatása, semmilyen befolyásolási lehetősége”. Felperes véleménye szerint az elsőfokú bíróságnak először azt kellett volna tisztáznia, hogy melyek azok a körülmények, amelyek a munkáltató ellenőrzési körébe tartoznak. Az ítélet [13] francia bekezdése mindössze annyit jelölt meg, hogy „ezzel együtt azonban az is megállapítható, hogy a balesetet a munkavállaló a saját gépkocsijával nem a munkáltató által szervezett utazás során, nem a munkáltató által rendelkezésre bocsájtott eszközön szenvedte el, ez nem áll okozati összefüggésben.” A felperes az ítélet [13] francia bekezdésében írtakkal nem értett egyet, az erre vonatkozó 1/2018. KMK vélemény indokolás II.1.2. pontjában írtakra hivatkozással. Felperes értelmezése szerint csak „általában” nem tartoznak a munkáltató ellenőrzési körébe az ún. közlekedési körülmények és az elsőfokú bíróságnak ekként egyéniesítenie kellett volna határozatát, hiszen a KMK vélemény sem minden esetet szabályoz, és a perbeli esetre ez nem alkalmazható.

[19] A felperes már az elsőfokú eljárásban is kifejtette, hogy a bíróság álláspontjával ellentétben a munkáltató ellenőrzési körébe tartozik, hogy a munkavállaló milyen módon közlekedik a munkahelyére munkavégzési céllal, hiszen a munkáltató engedélyezheti a tömegközlekedési eszköz használatát, vagy a munkavállaló saját gépjárművének használatát. A munkába járással kapcsolatos költségtérítésre köteles a munkáltató a 39/2010. (II.26.) Korm. rendelet alapján. Erre tekintettel a munkáltatónak van ráhatása a munkába járás módjára, ezért befolyásolási lehetősége is van, mivel nem köteles a saját gépjármű használatot engedélyezni, és saját gazdasági érdekei védelme érdekében a saját szállító eszköz használatáról is dönthet. A 39/2010. (II.26.) Korm. rendelet 4. §-ában foglaltak esetén a munkáltatónak a munkavállaló részére munkába járási költségtérítést kell fizetnie. A munkáltatónak ebben a vonatkozásban a felperes állításától eltérően nincs mérlegelési joga. A munkáltató nem szervezi a munkavállaló közlekedését és nem engedélyezi az egyes esetekben a gépkocsi használatát, a jogszabály értelmében a munkába járás költségét téríti.

[20] Az alperes írásbeli ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltsége viselésére kötelezését kérte. Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, ugyanakkor jogi indokolása téves. Alperes változatlanul fenntartotta az elsőfokú eljárás során előterjesztett azon jogi álláspontját, mely szerint a munkába menet elszenvedett közlekedési balesetből eredő kár esetén hiányzik a munkaviszonnyal való összefüggés, ezért a munkavállaló kártérítési felelőssége kizárt. Ez alperes elsődleges hivatkozása volt, ehhez képest az elsőfokú bíróság azt állapította meg ítéletének indokolásában, hogy a munkaviszonnyal összefüggés „annyiban megállítható, hogy a munkavállaló a balesetet munkába menet, munkaköri feladatainak megkezdése érdekében folytatott utazás során szenvedte el.” Alperes álláspontja szerint a munkaviszonnyal való részleges összefüggés fogalmilag kizárt, ahogy azt az 1/2018. (VI.25.) KMK vélemény is megállapítja. Alperes álláspontja szerint, mivel az okozati összefüggés nem állapítható meg, ezért a munkáltató mentesülési feltételeinek vizsgálata

szükségtelen. Alperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott a Győri Ítéltábla Vf.30.002/2021/7. számú ítéletének [21]-[22] francia bekezdésében kifejtettkre is.

[21] Alperes a felperes fellebbezésében foglaltakkal kapcsolatban arra hivatkozott, téves felperes azon álláspontja, mely szerint abból, hogy a 39/2010. (II.26.) Korm. rendelet 4. §-a a munkáltatót a munkába járás költségeinek megtérítésére kötelezi, az következne, hogy amennyiben a munkáltató a saját gépjárműhasználatát miatt a munkavállalónak költségtérítést fizet, azt úgy kell tekinteni, hogy a saját gépjárműhasználatot engedélyezte, ezért az ellenőrzési körébe tartozik. A felperes állításától eltérően a munkáltató nem szervezi a munkavállalók közlekedését, nem is engedélyezi a gépjárműhasználatot, csak a munkába járás költségeit téríti jogszabály alapján, ezért a perbeli körülmények mellett bekövetkezett baleset nem tartozik a munkáltató ellenőrzési körébe.

Az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kérte a fellebbezési eljárásban felmerült költsége megfizetését, az ügyvédi munkadíj összegét a megbízási szerződés szerint, a mellékelt költségjegyzék alapján (2 óra x 50.000 forint óradíj, összesen) 100.000 forint + áfában határozta meg.

[22] A fellebbezés nem megalapozott.

[23] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el és megállapította, hogy a Pp. 379. §-ában és 380. §-ában írt kötelező hatályon kívül helyezési ok nem merült fel. A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését annak korlátai között, a Pp. 370. §, 372. §, 369. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak alapján vizsgálta.

[24] A másodfokú bíróságnak elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a felek által nem vitatott tényállás szerint, a felperes házastársának 2024. február 24-én munkába menet bekövetkezett közlekedési balesete vonatkozásában az Mt. 166. § (1) bekezdés szerinti munkáltatói felelősség terheli-e az alperest. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a perbeli baleset a felperes házastársát a munkavégzés megkezdése előtt érte, a közúti balesetet a saját tulajdonú és saját maga által vezetett gépjárművel szenvedte el.

[25] Az 1/2018. KMK vélemény indokolásának I. 1. pontja értelmében különösen akkor állapítható meg a munkaviszonnyal való összefüggés, ha a baleset a munkaszerződésben meghatározott feladat ellátása, a munkáltató utasításának teljesítése során, a munkavégzéshez szükséges előkészület, esetleg a munkahelyen történő közlekedéskor éri a munkavállalót. A perbeli baleset vonatkozásában a munkaviszonnyal való összefüggés nem volt megállapítható, a munkavégzés helyére való közlekedés nem tekinthető a munkavégzéshez szükséges előkészületnek sem.

[26] A felperes arra alapozta igényét, hogy az alperes a 39/2010. (II.26.) Korm. rendelet 4. §-ában írtak szerint a munkába járás költségét megtérítette a munkavállaló részére. A másodfokú bíróság rámutat, hogy a felperes által hivatkozott jogszabály az Mt. 51. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a munkába járással kapcsolatos költségtérítés szabályait tartalmazza, meghatározza a munkáltató részére, hogy az Mt. 51. § (2) bekezdés a) pontja szerint milyen mértékű költségtérítést köteles fizetni a munkavállaló részére.

[27] Tévesen értelmezi a felperes, hogy a munkáltató kötelezettségeinek körébe tartozik a munkavállaló munkába járásának megszervezése. Az Mt. 51. § (1) és (6) bekezdésében írt kötelezettség teljesítése a munkáltató részéről nem alapozza meg a perbeli úti baleset munkaviszonnyal való összefüggését. Az Ebtv. 52. § (1) bekezdése szerint a munkavállaló az őt munkába menet ért baleset miatt társadalombiztosítási ellátásra válik jogosulttá, de ez önmagában nem teremti meg a munkáltató kártérítési felelősségét.

[28] A másodfokú bíróság egyetértett az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtett jogi érvelésével arra vonatkozóan, hogy a perbeli esetben bekövetkezett úti baleset vonatkozásában nem állapítható meg, hogy az Mt. 166. § (1) bekezdésében rögzítettek szerint a munkaviszonnyal összefüggésben következett be a baleset, ezért a bíróságnak az Mt. 166. § (2) bekezdés szerinti mentesülését vizsgálnia sem kell. Az ítéltábla az Mf.V.30.002/2021/7. számú határozatában is kifejtette, amennyiben a baleset munkaviszonnyal való összefüggése nem bizonyított, a kereset elutasításának van helye az 1/2018. KMK vélemény I. 1. pontja szerint.

[29] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az alkalmazott anyagi jogszabályokat, az Mt. 166. § (1) bekezdésében írtakat, az 1/2018. KMK véleményt, az Ebtv. 52. § (1) bekezdését helyesen értelmezte. Figyelemmel arra, hogy a kereseti kérelem jogalapját tekintve megalapozatlan, az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte az összecszerűség vizsgálatát.

[30] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

[31] A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltsége viselésére, melynek összegét a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet pontja 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg.

[32] A másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdés alapján rendelkezett a fellebbezési illetékekről, melynek összegét az Itv. 39. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési pertárgyérték és az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[33] A Pp. 365. § (2) bekezdése szerint az ítélettel szemben fellebbezésnek nincs helye.

Győr, 2025. szeptember 23.

Dr.Bartus Erika s.k.
a tanács elnöke

Dr.Mózsa Gábor s.k.
előadó bíró

Dr.Szabó Péter s.k.
bíró